

Juryrapport

Internetscriptieprijs 2018: Internet en Recht

Twee weken terug werd door Christie's in New York een portret van Edmond de Belamy geveild. Wie het portret zag zal zich hebben afgevraagd waarom je het aan de muur zou willen hangen, het afgebeelde hoofd ziet er nogal verwrongen uit. De kenner wist echter dat er meer aan de hand was, dit portret van een Frans collectief studenten was namelijk door een algoritme gegenereerd en één van de eersten in zijn soort. De verwachte opbrengst was \$ 7.000 - \$ 10.000, maar het werk werd in minder dan zeven minuten geveild voor \$ 432.500. Vrijwel onmiddellijk ontstond een controverse. De studenten hadden gebruik gemaakt van een algoritme dat een 19-jarige Amerikaanse programmeur bouwde en onder een open source licentie openbaar had gemaakt.

Wij verwachten volgend jaar tenminste één auteursrechtelijke scriptie over deze kwestie. En eerlijk gezegd ook één scriptie gegenereerd door een algoritme.

Dit jaar boog de jury van de Brinkhofprijs, die bestaat uit de Prof. Jaap van den Herik, Prof. Nico van Eijk en mijzelf als praktijkbeoefenaar, zich echter nog over mensenwerk. Wij beoordeelden, geheel analoog, 32 scripties (8 meer dan vorig jaar), ingezonden door studenten van in totaal 8 universiteiten. De UvA leverde, net als vorig jaar, het grootste aantal kandidaten (9 inzendingen). De delegaties uit Leiden (5 inzendingen); Tilburg (5 inzendingen); Groningen (4 inzendingen) en Utrecht (4 inzendingen) waren echter ook serieus. Studenten aan de VU (2 inzendingen), uit Maastricht (2 inzendingen) en Rotterdam (1 inzending) lijken nog iets te bescheiden. Ook daar worden ongetwijfeld knappe scripties geschreven, die we volgend jaar in grotere getalen hopen te mogen lezen.

Het cijfergemiddelde van de ingezonden scripties lag (nog) hoger dan vorig jaar (8,4), op een 8,5. Geen enkele scriptie was beloond met een 10, wel waren er twee scripties met een 9,5 en maar liefst negen scripties met een 9. Nieuw was het grote aantal aanbevelingsbrieven, 18 maar liefst. Van de 32 inzenders was het merendeel vrouw (19), met de gender balance zit het in dit stadium dus nog goed. De onderwerpen waren divers, de Algemene Verordening Gegevensbescherming en het Internet of Things waren nog steeds bijzonder populair, maar ook digitale surveillance, ethisch hacken, zorgrobots, fiscale aspecten van platforms en de 'deeleconomie' passeerden de revue.

Ik kom op de selectie. 2018 bleek een goed jaar, met scripties van serieuze kwaliteit. De helft (16 scripties) was bovendien geschreven in het Engels. De scripties die boven het gemiddelde uitstaken hadden alle een voldoende breed en maatschappelijk relevant onderwerp, een heldere probleemstelling en conclusies die daar logisch op voortbouwden en een goede, actuele juridische analyse. Er was dit jaar een unanieme winnaar, de jury heeft daarnaast besloten om ook twee eervolle vermeldingen toe te kennen.

Eervolle vermelding: Adrienne Gast (Universiteit Leiden)

De digitale levenssfeer.

Over de conceptualisering van het onderzoek aan inbeslaggenomen smartphones

De eerste eervolle vermelding gaat naar de scriptie van Adrienne Gast. De ondertitel van haar scriptie vat de inhoud goed samen: Over de conceptualisering van het onderzoek aan inbeslaggenomen smartphones. De inhoud loopt vanaf het vergaren van gegevens en een verhandeling over gegevensdragers naar de inbeslagneming. Daar komt vanzelfsprekend Artikel 8 EVRM om de hoek kijken. Vervolgens zien we de achtergrond van het WODC in beeld, in de vorm van beleidsondersteunende advisering die tot wetten leiden. Via een aantal welgekozen metaforen komt de scriptie tenslotte uit op een conceptwetsvoorstel. Dat is een grote verdienste die we eervol wilden belonen met deze onderscheiding.

Eervolle vermelding: Radha Pull ter Gunne (Tilburg University)

Finding the flaws in copyright when confronted with neuro-technologies and brain data. How neuro-technologies and the protection of brain data change the basic conceptions found in copyright by shaking the structure of the idea-expression dichotomy in both Dutch and European Union law

De tweede eervolle vermelding gaat naar de avontuurlijke scriptie van Radha Pull ter Gunne. In een zeer originele scriptie maakt zij een auteursrechtelijke analyse van hersengolven en 'brain data'. Telekinese is niet langer voorbehouden aan de personages uit Star Wars. De eerste EEG-headsets hebben hun intrede gedaan bij videospellen en er zijn EEG-applicaties die meditatie of leerprocessen ondersteunen of een muzikale afspeellijst samenstellen op basis van je stemming. Hoe verhouden de hersencreaties die daaruit voortkomen zich tot het auteursrecht, dat - kort gezegd - ideeën vrij laat, maar de expressie ervan beschermt? Het antwoord op die vraag is nog niet zo makkelijk en de jury heeft er alle begrip voor dat de scriptie daar op punten nog een beetje mee stoeit. Zij heeft echter willen belonen dat de schrijfster dit nog onontgonnen terrein met een ware onderzoeksgeest heeft betreden.

Prijswinnaar: Karlijn van den Heuvel (Universiteit van Amsterdam)

Securing the Smart Home. A study on cybersecurity problems in smart home devices: does European product liability law offer meaningful legal solutions for consumers?

De winnaar is dit jaar Karlijn van den Heuvel, met de uitmuntende scriptie 'Securing the Smart Home'. In een doorwrochte, maar zeer leesbare scriptie past zij de Europese Richtlijn productaansprakelijkheid toe op cybersecurity risico's van zogeheten smart (home) devices. Want daar kan veel mis gaan. Soms is de oorzaak daarvan geheel analoog en is er weinig aan te doen. In 2016 ontstond bijvoorbeeld grote hilariteit toen de Amerikaanse Jesse Newton beschreef dat zijn puppy 's avonds kennelijk op het kleed had gepoept, waarna zijn stofzuigerrobot 's nachts automatisch inschakelde en letterlijk een spoor van ellende door zijn hele huis trok. De catastrofe kwam aan het licht toen de driejarige peuter om drie uur 's nachts met stinkende voetzolen bij zijn ouders in bed kroop. In andere gevallen dringt de vraag zich echter op hoe de productie en levering van software, een cruciaal onderdeel van smart devices, zich verhoudt tot het Europese productaansprakelijkheidsregime. Wat als een

slimme babyfoon op hol slaat, een digitale thermostaat gehackt wordt, of een slim slot inbrekers toch gewoon binnenlaat? Het recht moet zijn weg daar nog vinden. De scriptie levert echter alvast een uitstekende juridische bijdrage aan de complexe vraag hoe het zit met de aansprakelijkheid voor beveiligingsrisico's in het Internet of Things. De jury raadt iedereen aan om de genuanceerde, werkbare aanbevelingen uit de scriptie te lezen en heeft die met de Brinkhofprijs willen belonen.

Prof. dr. N.A.N.M. (Nico) van Eijk, hoogleraar informatierecht Universiteit van Amsterdam

Prof. dr. H.J. (Jaap) van den Herik, hoogleraar recht en informatica Universiteit Leiden, oud-hoogleraar informatica Tilburg University en Universiteit Maastricht

Mr. D. (Dorien) Verhulst, advocaat Brinkhof

De jury vergaderde op 11 oktober 2018 onder leiding van Mr. R.E. Rogaar, oud-bestuurslid KHMW; tevens namen deel aan de vergadering Prof. dr. R.B. Andeweg, secretaris geestes- en maatschappijwetenschappen en Drs. S. van Manen, secretaris (notulen).